

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum V. Decretalium, Per Quadraginta, Et Unum Titulos Distributum,
In quo agitur De Judicio criminali, exponendo primùm actiones in eo
judicio instituendas, & suscipiendas, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1709

Articulus VII. An plures censuræ simul afficere possint eundem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73064](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73064)

ait, fieri posse, vel per contritionem, vel per confessionem, vel attritionem, aut etiam infusionem gratiæ à DEO sine ullo actu hominis. Quo casu concedit, te posse illud peccatum, quod alias effectu secuto, ni retractasses, antequam eveniret effectus externus, fuisse reservatum, cuiuslibet tuo confessario ordinario confiteri, modo habeat jurisdictionem in mortalia, licet non in reservata; quia causa effectus externi, ut suppono, secundum se non est reservata; nec etiam secuto effectu, si intercessit retractatio, ita ille; ergo. V. n. 2492.

1704 Deducitur 3. cum non incurere censuram accessorie latam in *consultentes* vel *mandantes*, qui consuluit, vel mandavit aliquid alteri, quod aliunde aequè facturus erat; quia tunc vi sui consilii, vel mandati non influit in actum sub censura prohibitum; habent enim se in data hypothese perinde, ac si non essent; Gibalin. disq. 5. q. 3. n. 21.

1705 Quæres, an is incurrat censuram accessorie latam in mandantes, vel consultentes, qui mandat, vel consulit actionem, quæ per se, & ex natura sua est inchoatio ulterioris actionis sub censura vetitæ, esto hæc sequatur præter intentionem mandantis. &c. Gibalinus disq. 5. q. 3. n. 12. affirmat, si effectus sub censura prohibitus ut plurimum ordinariè sequi solet, esto mandans effectum alterum fieri prohibuisset; Quia tunc effectus cum tali actione sic connexus, ut ex ea ferè ordinariè sequatur, mandanti fuit voluntariè in causa; intellige tamen, nisi, ne talis effectus sequeretur, adhibuerit, quam debuit, diligentiam; quam limitationem observat Bonifacius VIII. c. *fn.* de homicidio.

1706 Ex hoc resolvitur 1. quòd mandans rapti Virginem ad malum usum, quam fortè fugientem occidit mandatarius, non incurrat censuram accessorie latam in mandantes homicidium; quia raptus non est per se connexus cum homicidio 2. quòd confessarius incurrat dictam censuram, si Reo mandet, ut delictum, ex quo illi certò per iudices mors sequitur, manifestet, quod non tenebatur. Hæc enim visio illicita est confessario, & per se connexa cum morte; Secus, si Reus fateri tenebatur; tunc enim Consilium Confessarii non est illicitum; & necessarium ex officio pro salute poenitentis. Hinc si dicas: danti operam rei illicitæ tribuuntur omnia, quæ

ex pravo opere per se præter eius intentionem subsequuntur, c. *Tua nos*, c. *sicut ex literarum*, c. *suscipimus*, de homicidio; ergo mandanti raptum attribuitur etiam homicidium Virginis à mandatario patratum. &c. N. conseq. quia hoc ex raptu non sequitur *per se*.

ARTICULUS VII.

An plures censura simul afficere possint eundem?

Resp. 1. idem subjectum posse simul incurrere plures censuras diverse rationis 1. quia potest successivè; ergo etiam simul, quia ad similitudinem non habent oppositionem 2. quia, qui occideret Clericum, ratione percussione incurreret excommunicationem; ratione homicidii, irregularitatem; ita Leander cum communi tr. 1. de cens. D. 3. q. 32. & arg. c. *cum pro causa*, de sent. excom. Barbosa ibid. n. 2. Idem dicendum est de pluribus eiusdem rationis, & homogeneis; ut, si idem delictum prohibeatur sub excommunicatione, vel à tribunalibus, vel ex causis diversis, vel à jure simul, & homine. Hinc potest quis à iudicibus diversis propter unam eandem causam sæpius excommunicari, vel suspendi, si scilicet sæpius, vel respectu utriusque sit contumax; tum quia potest Pontifex, & Ordinarius, idem precipere sub excommunicatione; tum quia occisor Episcopi potest, si Clericus sit, suspendi ab Episcopo originis, beneficii, & domicilii. Similiter potest quis ob idem delictum, in quo diutius est contumax, sæpius ab eodem excommunicari, ut notat Gibalin. disq. 5. q. 4. n. 10. contra Alterium & Filliucium. Sic Nicolaus Papa Engeltrudam uxorem Bosonis intra septennium sæpius excommunicavit, quòd redire nollet ad maritum. Sapienter tamen monet Suarez à Gibalin. cit. melius esse, si iteratò eadem excommunicatio denuntietur.

Quæres 1. an toties incurrat quis censuram, quoties transgreditur eandem legem aliquid sub censura prohibentem; affirmativè respondet Leander q. 36. sed Gibalinus cit. n. 9. & 15. distinguit: Si censura est annexa delicto, quoties est novum delictum, ait, fore novam censuram; si verò sit tantum sententiæ ferendæ, existimat puniri tantum unâ censurâ, sive delicta plura, quæ committuntur, sint continua,

nata, siue interrupta; excipe tamen 1. nisi primum delictum fuisset punitum ante eventum secundi; sic enim nec per fictionem juris possent coalescere in unum per Ordinem ad vindictam. 2. nisi lex specialis contrarium præcipiat. Ratio autem responsionis est ex c. *Cum causa*, de sent. excom. ubi tantum semel excommunicatur, qui Clericum verberavit continuo per claustrum; quod etiam affirmat Leander cit. q. 42. Si quis uno ictu feriat simul tres Clericos, incurrere tantum unam excommunicationem.

1709 Quæres 2. an qui percutit clericum, qui simul est Subdiaconus, Diaconus, & Sacerdos, plures excommunicationes incurrat? R. quod non; quia hi gradus omnes concurrunt per modum unius, quamvis aggravent delictum intra eandem speciem. Si vero quis percutit Clericum, qui simul est Monachus, incurreret duas excommunicationes; quia ratio Monachi non continetur intra statum Clerici, & pro qualibet circumstantia, Clerici scilicet, & Monachi, lata est excommunicatio ipso facto; ita Suarez de cens. D. 3. l. 3. n. 15. quem citat, & sequitur Gibalin. n. 33.

1710 Dices: si quis posset simul affici duabus censuris homogeneis, deberet per secundam magis privari iisdem bonis spiritualibus, quod fieri non potest, cum privatio non suscipiat magis, & minus 2. duæ censuræ homogeneæ sunt duæ privationes eiusdem numero formæ, sed hæc nequeunt simul esse in eodem subiecto; ergo nec illæ, 3. qui violat duplex præceptum, sub eodem motivo latum, non incurrit duplicem culpam; ergo nec duplicem censuram. R. N. ant. sufficit enim, quod per duplicem censuram novo titulo obligetur ad abstinendum à talium bonorum usu. R. ad 2. censuras non esse privationes formales, sed causales, quæ bene possunt plures simul esse in eodem subiecto. Ad 3. N. consequ. quia ad duplicem censuram sufficit duplex contumacia, 2. quia potest quis uno actu contrahere duplicem obligationem; censura autem est obligatio certis quibusdam bonis abstinendi; ergo.

ARTICULUS VIII.

De forma servanda, priusquam feratur censura.

1711 **P**otissima quæstio est hic de monitionibus præmittendis à Iudice, priusquam censuram ferat.

quam censuram ferat; an scilicet hoc ita necessarium sit, ut sine illis, aut agat illicite, aut invalide? pro quo supponendum 1. monitionem, & comminationem à nonnullis distingui; quia *comminatio* præcedit admissionem criminis per modum cautelæ poenam comminantis transgressuro legem; *monitio* autem sequitur factum, ut Reus se emendet, vel ut Iudici suam innocentiam probet, & objecta crimina diluat; quos duos fontes monitionis observat Innocentius Papa in c. *Proposuit*, de concess. præbend. potest autem monitio fieri *judicialiter*, quæ fit per modum citationis, & viâ juris; vel *extrajudicialiter*, scilicet non servato juris ordine, tamen nomine & autoritate habentis jurisdictionem ferendi censuram. Supponendum 2. monitionem aliam esse *canonicam*, quam alii vocant *competentem*, aliam *non canonicam*. Hæc est præceptum juris, vel hominis generaliter, aut etiam in particulari, aliquid prohibens sub censura latæ sententiæ: illa verò est monitio, quæ quis per Superioris auctoritatem admonetur modo à Canonibus præscripto, ut à delicto desistat, vel coram Iudice impostum diluat.

§. 1.

De monitione, censura præmittenda.

1712 **Q**uæstio est, quæ ad monitionem censuræ præmittendam à sacris Canonibus præscribantur, ut dicatur, & sit *Canonica*? ante responsionem nota ex dicendis, censuram ferri non posse, nisi in hominem *contumacem Ecclesiæ*. Unde, ut hæc in subditis reprimatur, præmitti solet admonitio, ut notat Leander tr. 1. de Cens. D. 5. q. 6. qui *contumaciam* definit, esse inobedientiam, quæ subditus ex protervo, aut obfirmato animo respuit, Iudici, vel Superiori præcipienti parere, vel se sistere. Diana tr. 1. de excom. resol. 8. triplicem contumaciam affert 1. quando subditus ab Ecclesiastico Iudice vocatus sub poena excommunicationis comparere renuit. 2. Quando quidem comparet, sed ante sententiam, vel licentiam Iudicis discedit. 3. Quando quidem & comparet & perseverat usque ad sententiam Iudicis, tamen postea, latæ sententiæ parere respuit. Quarta species posset addi, cum quis *sciens* aliquid esse præceptum, vel vetitum sub censura, nihilominus contra legem, vel præceptum agit. V. quæ diximus de contumacia.

Ccc

ma